

Povinnosti stavebníkov pri realizácii výkopových a stavebných prác v ochranných a bezpečnostných pásmach plynárenských zariadení

V snahe predchádzať poškodzovaniu plynárenských zariadení je realizátor výkopových a stavebných prác **povinný** pred každou aktivitou spojenou s výkopovými a stavebnými prácami v ochranných a bezpečnostných pásmach plynovodov postupovať podľa platného legislatívneho rámca.

Legislatívny rámec

- **Zákon č. 251/2012 Z. z. o energetike a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o energetike“)**
 - Plynárenské zariadenie je chránené ochranným pásmom a bezpečnostným pásmom, ktorého rozsah stanovuje zákon.
 - Ochranné pásmo je zriadené na ochranu plynárenského zariadenia a jeho prevádzky a bezpečnostné pásmo plynárenského zariadenia je určené na bezpečnú a plynulú prevádzku tohto zariadenia, zabránenie porúch alebo havárií na plynárenských zariadeniach alebo na zmiernenie ich vplyvov a na ochranu života, zdravia a majetku osôb.
 - Vykonávať činnosti v ochrannom pásme plynárenského zariadenia môžu fyzické osoby alebo právnické osoby iba so súhlasom prevádzkovateľa distribučnej siete.
 - V prípade porušenia povinnosti žiadať predchádzajúci súhlas prevádzkovateľa distribučnej siete pri výkone akejkoľvek činnosti v ochrannom pásme plynárenského zariadenia a/alebo zriaďovaní stavieb v ochrannom pásme a/alebo bezpečnostnom pásme plynárenského zariadenia, alebo v prípade pokiaľ táto osoba nedodrží podmienky stanovené v tomto súhlase je dozorujúci orgán oprávnený uložiť fyzickej osobe a/alebo právnickej osobe pokutu.
 - V prípade zistenia, že došlo k porušeniu ustanovení zákona o energetike dozorujúci orgán je oprávnený uložiť pokutu od 300 eur do 150 000 eur za porušenie povinností.
 - Poškodenie plynárenského zariadenia, zariadení, ktoré slúžia na jeho ochranu, je zakázané. Osoba, ktorá poškodí plynárenské zariadenie alebo zariadenie, ktoré slúži na jeho ochranu, je povinná okrem spôsobenej škody na plynárenskom zariadení alebo zariadení, ktoré slúži na jeho ochranu, uhradiť náklady na obnovenie dodávky a škodu za uniknutý plyn, ktorý unikol v dôsledku poškodenia plynárenského zariadenia alebo zariadenia, ktoré slúži na jeho ochranu. Pod nákladmi na obnovenie dodávky sa na účely tohto odseku rozumejú náklady na zemné práce, dopravu, materiál a pracovné náklady na opravu poškodeného plynárenského zariadenia alebo zariadenia, ktoré slúži na jeho ochranu.
- **Zákon. č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon):**
 - Stavby, ich zmeny a udržiavacie práce na nich, terénne práce a úpravy, ťažobné práce sa môžu uskutočňovať iba na základe príslušného povolenia alebo na základe ohlásenia stavebnému úradu.
 - Žiadosť o vydanie územného rozhodnutia alebo stavebného povolenia spolu s dokladmi a predpísanou dokumentáciou vypracovanou oprávnenou osobou podáva stavebník stavebnému úradu.
 - Stavebník je povinný k žiadosti o vydanie územného rozhodnutia, stavebného povolenia a k ohláseniu drobnej stavby priložiť rozhodnutia, stanoviská, vyjadrenia,

- súhlasy, posúdenia alebo iné opatrenia dotknutých orgánov a obce.
- V rozhodnutí o umiestnení stavby stavebný úrad uvedie požiadavky vyplývajúce zo stanovísk dotknutých orgánov.
 - K žiadosti o stavebné povolenie sa okrem toho prikladá aj projektová dokumentácia stavby (projekt stavby) vypracovaná oprávnenou osobou.
 - Projektová dokumentácia stavby (projekt stavby), ktorá sa predkladá k stavebnému konaniu, obsahuje podľa druhu a účelu stavby najmä údaje o nadzemných a podzemných stavbách na stavebnom pozemku (vrátane sietí a zariadení technického vybavenia) a o jestvujúcich ochranných pásmach. Z uvedeného vyplýva pre projektanta povinnosť pri spracovaní projektovej dokumentácie žiadať od spoločnosti SPP – distribúcia, a.s., stanovisko o tom, či sa na stavebnom pozemku vyskytuje podzemná stavba (plynovod) a či stavebný pozemok spadá do ochranného pásma plynárenského zariadenia. Stanovisko spoločnosti tvorí prílohu projektovej dokumentácie stavby, ktorú v rámci stavebného konania posudzuje príslušný stavebný úrad.
 - V stavebnom povolení určí stavebný úrad záväzné podmienky uskutočnenia a užívania stavby a rozhodne o námietkach účastníkov konania. Stavebný úrad zabezpečí určenými podmienkami najmä ochranu záujmov spoločnosti pri výstavbe a pri užívaní stavby, komplexnosť stavby, dodržanie všeobecných technických požiadaviek na výstavbu, prípadne ich predpisov a technických noriem a dodržanie požiadaviek určených dotknutými orgánmi, predovšetkým vylúčenie alebo obmedzenie negatívnych účinkov stavby a jej užívania na životné prostredie.
 - Stavebník zodpovedá za realizáciu stavby v súlade s právnymi predpismi SR a podľa podmienok stanovených v stavebnom povolení, či stanoviskách dotknutých orgánov.
 - V prípade, pokiaľ stavebný zákon na výkon konkrétnych činností nevyžaduje vydanie stavebného povolenia a podobne ani ohlásenie, fyzická osoba a/alebo právnická osoba je aj v tomto prípade povinná postupovať v súlade so zákonom o energetike a požadovať predchádzajúci súhlas prevádzkovateľa distribučnej siete na výkon činnosti v ochrannom pásme plynárenského zariadenia a/alebo zriaďovanie akejkoľvek stavby v ochrannom pásme a/alebo bezpečnostnom pásme plynárenského zariadenia.
- **Technické pravidlo plyn (TPP 700 02) - Technické a bezpečnostné podmienky na predchádzanie poškodzovania plynárenských zariadení prevádzkovateľa distribučnej siete subjektmi tretej strany.**
- TPP definuje možné ohrozenia plynárenských zariadení prevádzkovateľa distribučných sietí a opisuje riziká vyplývajúce z ich poškodzovania subjektmi tretej strany. Stanovuje opatrenia na zamedzenie možných ohrození v blízkosti plynárenských zariadení v snahe predchádzať poškodzovaniu týchto zariadení. Pravidlo taktiež opisuje povinnosti subjektov tretej strany pri výkone stavebných a zemných prác, vyplývajúce zo všeobecne záväzných predpisov, ako aj možnosti uplatnenia sankcií pri ich porušovaní. TPP je voľne šíriteľné a jeho elektronická podoba je k dispozícii na stiahnutie na webovej stránke našej spoločnosti www.spp-distribucia.sk.

SPP – distribúcia vyzýva stavebníkov, aby dodržiavali zákonom stanovené povinnosti pri činnostiach vykonávaných v blízkosti plynárenských zariadení.

Ako stavebník zistí, že na pozemku je prevádzkované plynárenské zariadenie?

- Požiada SPP – distribúcia o vydanie **bezplatného vyjadrenia k existencii plynárenských zariadení** v záujmovom území. Vyjadrenie mu potvrdí, či sa na stavebnom pozemku nachádzajú plynárenské zariadenia a či sa stavebný pozemok nachádza v ochrannom pásme plynárenského zariadenia.

Čo potrebuje stavebník od spoločnosti SPP – distribúcia, a.s., ak chce vykonávať činnosť v ochrannom pásme plynárenského zariadenia?

- Na výkon akýchkoľvek činností v ochrannom pásme plynárenského zariadenia potrebuje od spoločnosti SPP – distribúcia, a.s. **súhlasné stanovisko** (okrem súhlasu obsahuje aj podmienky, ktoré stavebník musí pri aktivitách v ochrannom pásme dodržať). Vydávanie takýchto stanovísk nie je spoločnosťou SPP - distribúcia, a.s., spoplatnené. Súhlasné stanovisko je jednou z príloh, ktorú v rámci stavebného konania posudzuje príslušný stavebný úrad. Stavebník môže s prácami začať až na základe písomného oznámenia stavebného úradu, že proti ich uskutočneniu nemá námietky.

Čo musí stavebník urobiť ak už má súhlas na výkon činností v ochrannom pásme plynárenského zariadenia?

- Každá fyzická osoba a/alebo právnická osoba je povinná zabezpečiť pred výkonom činnosti v ochrannom pásme plynárenského zariadenia, resp. bezpečnostnom pásme plynárenského zariadenia, vytýčenie plynárenských zariadení oprávnenou osobou.
- Spoločnosť SPP - distribúcia, a.s. v rámci ústretových aktivít zameraných na predchádzanie poškodzovaniu plynárenských zariadení vykonáva od 1.4.2011 vytýčovanie trasy plynárenských zariadení do rozsahu vytýčenia 1 hod., resp. 100 m dĺžky, napr. v súvislosti s výstavbou rodinných domov, bezplatne. Pri službe Vám bude poskytnutý zákres trasovania plynárenské zariadenia a taktiež Vám bude PZ vyznačené v teréne. Kontakty pre poskytovanie služby nájdete na www.spp-distribucia.sk.

Čo sa stane, ak stavebník nedodrží svoje povinnosti a poškodí plynárenské zariadenie?

- V prípade akéhokoľvek poškodenia plynárenského zariadenia, prípadne prerušenia dodávky plynu **kontaktujte poruchovú linku-plyn na čísle 0850 111 727**.
- Poškodením plynárenského zariadenia môže dôjsť k značným škodám na majetku, zdraví či životoch, pričom voči vám môže byť vyvodená **trestnoprávna zodpovednosť**.
- Ako stavebník, ktorý poškodil plynárenské zariadenie ste **povinný uhradiť škodu** spôsobenú na plynárenskom zariadení, ako aj škodu za plyn, ktorý unikol v dôsledku poškodenia a náklady na obnovenie dodávky plynu.
- SPP – distribúcia, a.s. podá podnet na Slovenskú obchodnú inšpekciu, ktorá prešetří vaše konanie a je oprávnená uložiť vám **sankciu vo výške 300 € – 150 000 €**.

Ďalšie informácie, ako aj všetky dôležité kontakty nájdete na webovej stránke www.spp-distribucia.sk pod záložkou Kontakty.